

CAPITOLUL 1

EUROPA 2024: MIGRAȚIA MIXTĂ ȘI DECLINUL DEMOCRAȚIEI LIBERALE. POSIBILE CONEXIUNI ȘI TENDINȚE

Alexandra SARCINSCHI

Impactul regimului politic din țara de origine asupra deciziei unei persoane de a căuta azil sau refugiu în altă țară, precum și de a emigra reprezintă un subiect îndelung analizat. Definiția refugiatului cuprinde aspecte legate de constrângerea de a părăsi țara, din cauza războiului, violențelor sau a persecuțiilor din țara de origine (ONU 1951), iar cea a migrației mixte include atât refugiații care fug de persecuții și conflict, cât și victimele traficului de persoane și pe cei care doresc condiții de viață mai bune (MMC 2025a). În general, literatura referitoare la cauzele mișcărilor internaționale de populație face referire și la factorii politici ca determinanți ai fluxurilor de migrație sau de refugiați.

Lipsa libertății politice și nerespectarea drepturilor omului cresc numărul persoanelor care își părăsesc țările de origine (Kuhnt 2019) (Adhikari 2012) (Migali și alții 2018), însă există și opinii, conform cărora dacă sunt oportunități economice în aceste țări, fluxul de populație nu va fi masiv (Kuhnt 2019) (de Haas 2007). De asemenea, există o literatură amplă privind modul în care regimurile autoritare împiedică emigrarea cetățenilor proprii, mai ales în ceea ce privește componenta de migrație legală (de Haas 2011) (Kuhnt 2019) (McKenzie 2005).

Studiile de specialitate identifică principalii factori care determină decizia de a migra. Astfel, Centrul pentru Migrație Mixtă (CMM) realizează periodic, în cadrul proiectului 4Mi, anchete bazate pe interviuri directe cu migranți și cu refugiați de-a lungul rutelor de migrație mixtă din întreaga lume, iar principalele concluzii la care s-a ajuns sunt: în cadrul anumitor grupuri, precum afgani și rohingya, violența, insecuritatea și lipsa drepturilor joacă un rol mai important în decizia de a pleca decât în alte grupuri; est-africanii care se deplasează spre Africa de Nord și Europa invocă aceleași motive, enunțate mai sus,

în timp ce est-africanii care se deplasează în țările din regiune invocă motive economice (Horwood, Frows și Forin (Eds.) 2019).

O literatură științifică mai puțin amplă este destinată, însă, relației dintre evoluția fluxului de migrație mixtă spre o țară de destinație și modificarea regimul politic din acea țară. Dacă faptul că migranții, în special, dar și refugiații caută țări de destinație care să le ofere condiții de trai mai bune, inclusiv lipsa persecuțiilor, violențelor și războiului, sau respectarea drepturilor omului, în cazul în care țările de destinație consacrate¹ trec prin schimbări politice semnificative, tema aceasta capătă noi valențe, care trebuie analizate pentru a înțelege mecanismele ce caracterizează societățile actuale.

În acest scop, lucrarea de față va încerca să răspundă la două întrebări esențiale, având ca reper anul 2024 și țările europene (o abordare centrată pe cele mai importante țări europene de primă sosire și cele de destinație):

1. Scade fluxul migrației mixte în țările europene cu democrație în declin?
2. Dacă va fi identificată o asemenea tendință, care este principala cauză: implementarea unor politici antiimigrație de către statul respectiv sau evitarea de către migrați și refugiați a unor regimuri cu potențial iliberal?

Dat fiind că această lucrare este dedicată doar anului 2024, este important să semnalez existența unei limite semnificative a demersului științific care constă, în primul rând, în lipsa unor rapoarte la zi care să trateze unitar această problemă și, în al doilea rând, în absența componentei longitudinale a analizei. Această din urmă situație este cauzată de faptul că scopul *de facto* al prezentei evaluări strategice este de a analiza evenimentele din cursul anului anterior. În acest sens, voi reduce această limită prin compararea cu anii precedenți, însă o temă de asemenea anvergură este necesar a fi dezvoltată pe parcursul unei perioade de timp mai lungi. Totodată, declinul democrației liberale în Europa constituie o tendință care a devenit din ce în ce mai evidentă abia în anii postpandemie, astfel că încă nu poate fi realizat un studiu pe termen lung. Cu toate acestea, legătura dintre evoluția fluxului de migrație mixtă și regimul politic al țării de destinație constituie o temă

¹ În cele ce urmează, vom stabili care sunt aceste țări, în special în ceea ce privește ultimul an.

deosebit de importantă pentru înțelegerea dinamicii mișcărilor de populație contemporane.

Pentru a analiza această relație, principalii pași ai demersului vor fi:

- identificarea principalelor țări europene de destinație pentru fluxul de migrație mixtă în anul 2024, prin analiza datelor statistice publicate de institutele și organizațiile internaționale de profil;
- identificarea tipului de regim politic al principalelor țări de destinație în 2024 și evoluția acestuia în timp, prin analiza datelor publicate de Institutul V-Dem;
- extragerea principalelor măsuri antiimigrație implementate sau declarate în respectivele țări de destinație;
- suprapunerea tendinței fluxului de migrație mixtă cu cea a modificării tipului de regim în principalele țări de destinație.

1.1. Principalele țări de origine și de destinație în fluxul de migrație mixtă în anul 2024

Statisticile referitoare la migrația mixtă vizează, în principal, țările de primă sosire, oferind mai puține date despre prezența acestui tip de migranți în țări în care deplasarea este secundară, precum Germania și Franța. Din acest motiv, analiza va include date publicate atât de CMM, cât și de Agenția pentru Refugiați a ONU (UNHCR), referitoare la refugiați, la solicitanți de azil, la alte persoane aflate în nevoie de protecție internațională, la persoane apatride și la alte persoane de interes.

La nivel global², mișcarea de populație a înregistrat o creștere continuă începând cu anul 2011. Deși cele mai recente cifre, publicate de UNHCR la momentul realizării acestui studiu, sunt cele din iunie 2024, este evidentă creșterea componentei de dislocare internă, cu peste 3,8 milioane de persoane, de la sfârșitul anului 2023 până la mijlocul lui 2024 (UNHCR 2024) (Figura 1). Cauzele includ nu doar conflictele armate și violențele, precum cele din Ucraina, Palestina, Sudan,

² Este inclusă, aici, atât migrația mixtă, cât și componenta de persoane dislocate intern.

Myanmar, Haiti sau R.D. Congo, ci și dezastrele naturale și antropice din țări precum Pakistan, India, Bangladesh și SUA.

Conform Raportului Consiliului Norvegian pentru Refugiați, la sfârșitul anului 2024, în lume erau înregistrate 73,5 milioane de persoane dislocate intern (IDP) din cauza conflictelor și violențelor și 9,8 milioane de IDP din cauza dezastrelor³ (IDMC 2025a, vi). După cum se observă, mai ales în ceea ce privește dislocările din cauza dezastrelor, mișcările masive de populație se produc și în țările cu venituri mari, precum SUA, unde uraganul Milton (octombrie 2024) a declanșat un flux de dislocare de aproape 6 milioane de persoane (IDMC 2025a, 11). Dacă în cazul țărilor cu venituri mari, există resurse pentru gestionarea efectelor unor asemenea fenomene, în cazul țărilor cu venituri medii sau mici, impactul acestui tip de mișcare a populației este semnificativ, comunitățile fiind afectate în mod inegal și pe termen lung. Ca și în situația dezastrelor, raportul menționat arată că dislocările de populație, ca urmare a conflictelor și violențelor fluctuează de la an, la an, dar numărul total al persoanelor care trăiesc în aceste condiții a crescut continuu (IDMC 2025a, 9).

O altă concluzie deosebit de importantă a raportului este că, în 2024, numărul țărilor care au raportat dislocări de populație atât din cauza conflictului și violențelor, cât și din cauza dezastrelor s-a triplat față de anul 2009 (IDMC 2025a, 12). Aceasta determină un grad sporit de complexitate a crizelor, unele dintre cele mai grave cazuri de țări, în care dislocarea cauzată de conflict constituie un fenomen de lungă durată, fiind din ce în ce mai afectate de consecințele schimbărilor climatice (inundații și furtuni de mare amplitudine). Suprapunând harta dislocărilor produse de conflict peste cea a vulnerabilității la schimbările climatice, reiese că 78% dintre IDP trăiesc în țări foarte vulnerabile și vulnerabile la efectele schimbărilor climatice, iar 18%, în țări cu vulnerabilitate redusă sau foarte redusă (IDMC 2025a, 12).

Revenind la statisticile UNHCR, se observă aceeași tendință de creștere continuă a numărului IDP și, evident, a numărului total de persoane dislocate forțat la nivel internațional, fie că este vorba despre refugiați, IDP sau solicitanți de azil (Figura 1).

³ Unele dintre cazuri includ evacuări preventive, organizate de autorități.

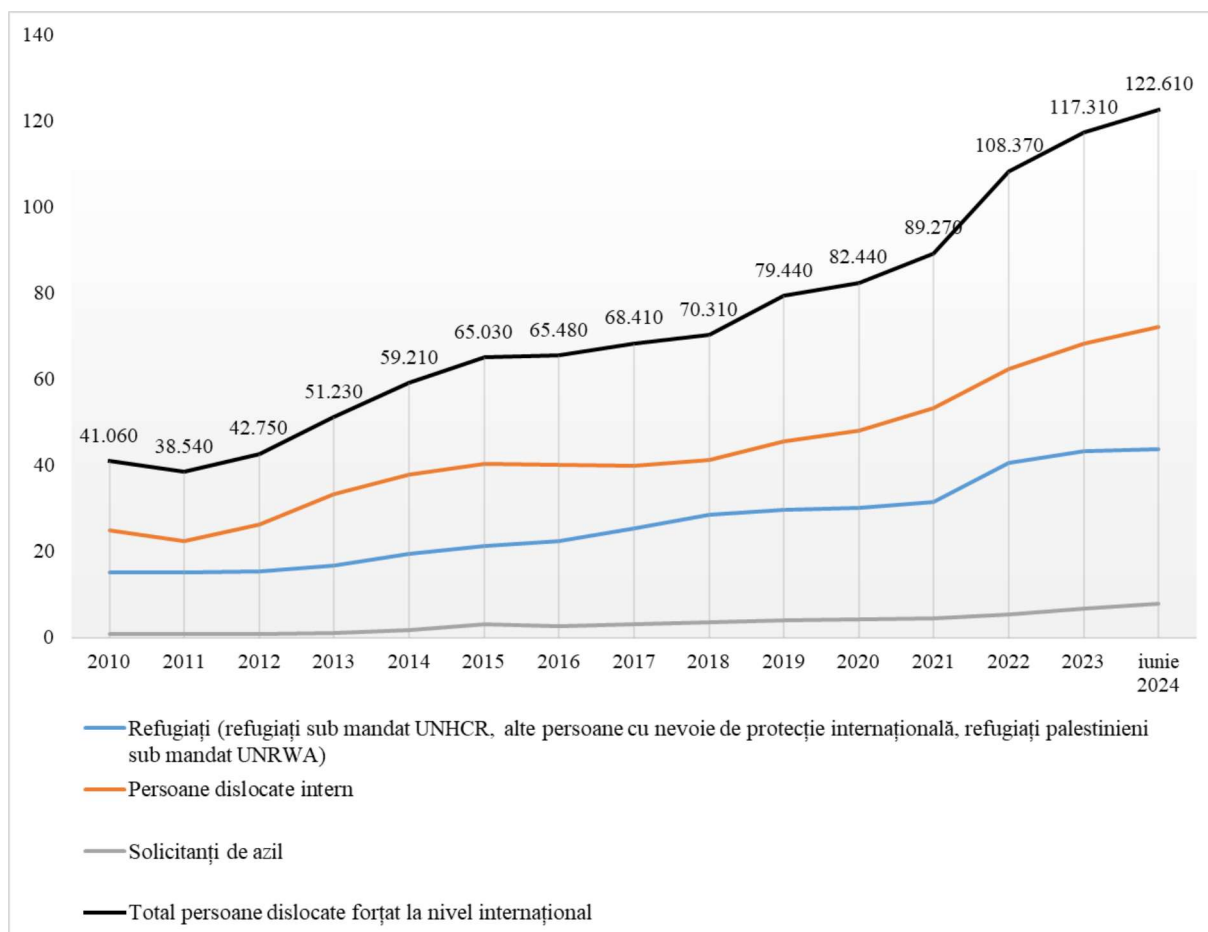

Figura 1: Numărul de persoane dislocate forțat la nivel global în perioada 2010 – iunie 2024 (milioane), conform datelor publicate de UNHCR (UNHCR 2024)

Refugiații și celelalte categorii de persoane aflate în nevoie de protecție internațională sunt găzduiți în special în țările cu venit mediu și scăzut (aproximativ 71%), iar 69% dintre aceștia trăiesc în țări vecine celei de origine (UNHCR 2024, 2). Conflictele din Sudan, din Ucraina, din Palestina, din R.D. Congo, din Myanmar sau din Haiti etc. au determinat un nou val de dislocare forțată a persoanelor atât în interiorul respectivei țări, cât și în afara acesteia, însă, la mijlocul anului trecut, două treimi din numărul total al refugiaților și persoanelor aflate în nevoie de protecție internațională își aveau originea în doar patru țări: Ucraina, Siria, Afganistan și Venezuela (UNHCR 2024, 7,11). În cele ce urmează, voi realiza o scurtă trecere în revistă a primelor trei țări, deoarece în cazul Venezuelei, se remarcă o singură țară europeană de destinație cu un număr ridicat de refugiați și de solicitanți de azil, anume Spania (peste 140.000 de refugiați sub mandat ONU, respectiv peste 70.000 de solicitanți de azi în anul 2024), restul persoanelor dislocate extern din Venezuela vizând țări de pe continentul american (UNHCR 2025a).

1.1.1. Ucraina

În cazul Ucrainei, cei 6,1 milioane de refugiați sunt găzduiți de 68 de țări (45% s-au refugiat în țările vecine) (UNHCR 2025b) (UNHCR 2024), iar la sfârșitul anului 2024, 3,7 milioane de persoane erau dislocate intern (IDMC 2025b). Doar pe parcursul anului analizat, au fost înregistrate în Ucraina peste 300.000 de IDP din cauza conflictului și peste 750 de IDP în special din cauza incendiilor de vegetație din zonele de conflict armat (IDMC 2025a).

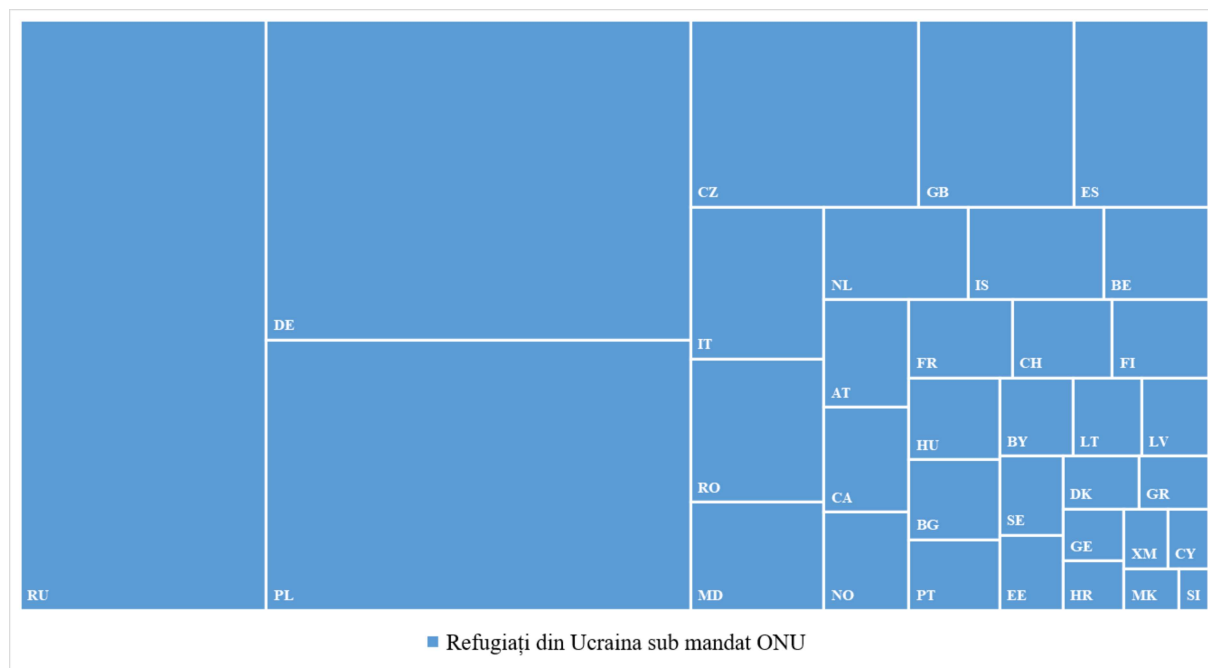

Figura nr. 2: Principalele țări de destinație pentru refugiații ucraineni sub mandat ONU (peste 10.000 de persoane/țară) în prima jumătate a anului 2024, conform datelor publicate de UNHCR (UNHCR 2025c)⁴

Numărul cel mai mare de refugiați ucraineni sub mandat ONU este înregistrat, în ordine descrescătoare, în Rusia (peste 1,2 milioane de persoane), în Germania (peste 1,1 milioane de persoane) și în Polonia (peste 950 de mii de persoane), dar și în Republica Cehă (aproximativ 360.000 de persoane), în Marea Britanie (peste 250.000 de persoane) și în Spania (peste 210.000 de persoane), arătând că nu neapărat vecinătatea reprezintă criteriul în baza căruia ucrainenii au decis să aleagă țara de destinație (UNHCR 2025c). În ciuda faptului că, până în anul 2027 (Council of the EU 2025), ucrainenii sunt beneficiarii

⁴ Pentru acronimele țărilor, a se vedea Tabelul nr. 2 din „NORME din 25 noiembrie 2022 de completare a Declarației statistice Intrastat” (Institutul Național de Statistică și Studii Economice 2022).

Directivei de Protecție Temporară, adoptată de UE în anul 2001, există și cazuri de solicitări de azil, UNHCR înregistrând, la mijlocul anului 2024, un total de peste 4.300 de cereri în Franța, peste 2.200 în Polonia, aproape 2.000 în Germania și peste 1.000 în Italia, în Republica Moldova, respectiv în Spania (UNHCR 2025c). De asemenea, există și aproape 600 de solicitări de azil în Belarus și peste 350 în Federația Rusă. Analizele arată că această problemă este adiacentă celei a copiilor deportați în țara agresoare, însă este la fel de gravă, deoarece, cu excepția celor care au ales voluntar Rusia ca țară de destinație (din motive care țin de perceperea comuniunii de limbă și identitate, nu din cauza imposibilității de a alege altă rută de ieșire din țară), respectivele persoane sunt, în prezent, în afara regimului internațional de protecție (Kuzemska 2023).

1.1.2. Siria

O situație specială este cea a Siriei, unde căderea regimului al-Assad, la începutul lunii decembrie 2024, a determinat ca o parte a țărilor UE (Franța, Germania, Italia, Belgia, Țările de Jos, Danemarca, Suedia etc.) să suspende procesarea solicitărilor pentru azil (dar nu și primirea de noi solicitări), în ciuda pericolelor încă existente în țara de origine. Estimările organizațiilor internaționale arată că peste 16,7 milioane de sirieni încă au nevoie de asistență umanitară și protecție, iar peste 7,4 milioane de persoane sunt dislocate intern (IDMC 2025c). În cursul anului 2024, a fost înregistrat un nou val de dislocare internă, din cauza conflictului și violențelor, de peste 760 de mii de persoane. Acesta reprezintă cel mai mare flux de populație după instituirea armistițiului din 2020, ofensiva care a răsturnat regimul al-Assad, lansată de grupările armate nonstatale la sfârșitul lui 2024, provocând noi dislocări de populație (IDMC 2025a, 27,32).

Peste 6,3 milioane de sirieni sunt refugiați sub mandat ONU și în nevoie de protecție internațională în principal în țările vecine (Turcia, Liban și Iordania), iar dintre aceștia, peste 300.000 s-au întors acasă, deși cea mai mare parte a populației trăiește sub pragul sărăciei și se confruntă cu insecuritate alimentară gravă (UNHCR 2025d).

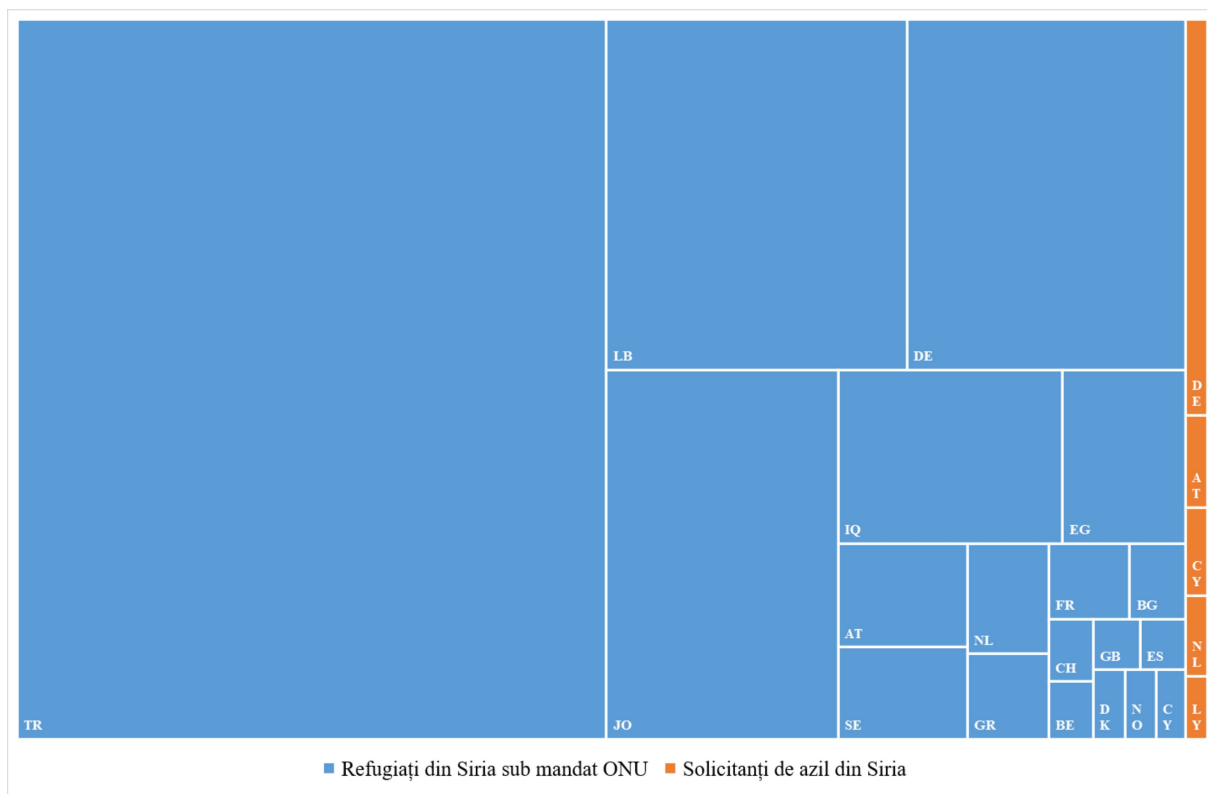

Figura nr. 3: Principalele țări de destinație pentru refugiații și solicitanții de azil din Siria (peste 10.000 de persoane/țară) în prima jumătate a anului 2024, conform datelor publicate de UNHCR (UNHCR 2025e)

După cum se observă din Figura 3, și în Germania există un număr considerabil de refugiați sub mandat ONU din Siria (peste 710 milioane de persoane la mijlocul anului 2024), ceea ce o plasează pe locul trei în clasamentul țărilor de destinație pentru refugiații sirieni sub mandat ONU. Pe primele două locuri sunt Turcia și Liban, unde prezența mare a acestora este explicabilă, în primul rând, prin existența granițelor comune, ceea ce face dislocarea mai facilă. În cazul Germaniei, situația este diferită, deoarece sirienii au fost atrași nu doar de percepția asupra nivelului crescut al calității vieții, dar și de politica permisivă referitoare la imigranți și refugiați, promovată de fostul Cancelar, Angela Merkel. De asemenea, dintr-un total de 163.175 de solicitări pentru azil, înregistrate până la mijlocul anului 2024, peste o treime sunt tot în Germania, țara care se află pe primul loc în clasamentul țărilor de destinație pentru solicitanții de azil din Siria.

În Germania s-a înregistrat o acutizare a politizării migrației, discursul politic fiind marcat de vocile care solicitau stoparea protecției pentru populația siriană. Guvernul a lansat un plan în patru puncte pentru cetățenii sirieni, care, pe de-o parte, permite persoanelor considerate a fi bine integrate să rămână în țară, iar, pe de altă parte,

acelerează procesul de respingere pentru cei ce fac parte din asociații extremiste sau crimă organizată și stabilește un program de repatriere voluntară (MMC 2024).

1.1.3. Afganistan

O altă categorie numeroasă de refugiați sub mandat ONU și de solicitanți de azil este a celor cu origine în Afganistan. La nivel global, la mijlocul anului 2024, UNHCR a înregistrat peste 6 milioane de refugiați și peste 370 de mii de solicitanți de azil, distribuiți, în principal, în țările vecine (Iran și Pakistan), dar și în Germania și Turcia (Figura 4). De asemenea, Afganistan este una dintre țările cu cel mai mare număr de IDP în Asia de Sud: peste 4,1 milioane din cauza conflictului și violenței și peste 1,2 milioane din cauza dezastrelor. În anul 2024, fluxul de dislocare din cauza conflictului și a violenței a scăzut la 3.200 de persoane, însă numărul de IDP din cauza dezastrelor a fost de peste 1 milion, ca rezultat al inundațiilor catastrofale din perioada aprilie-august 2024. (IDMC 2025a, 38,39)

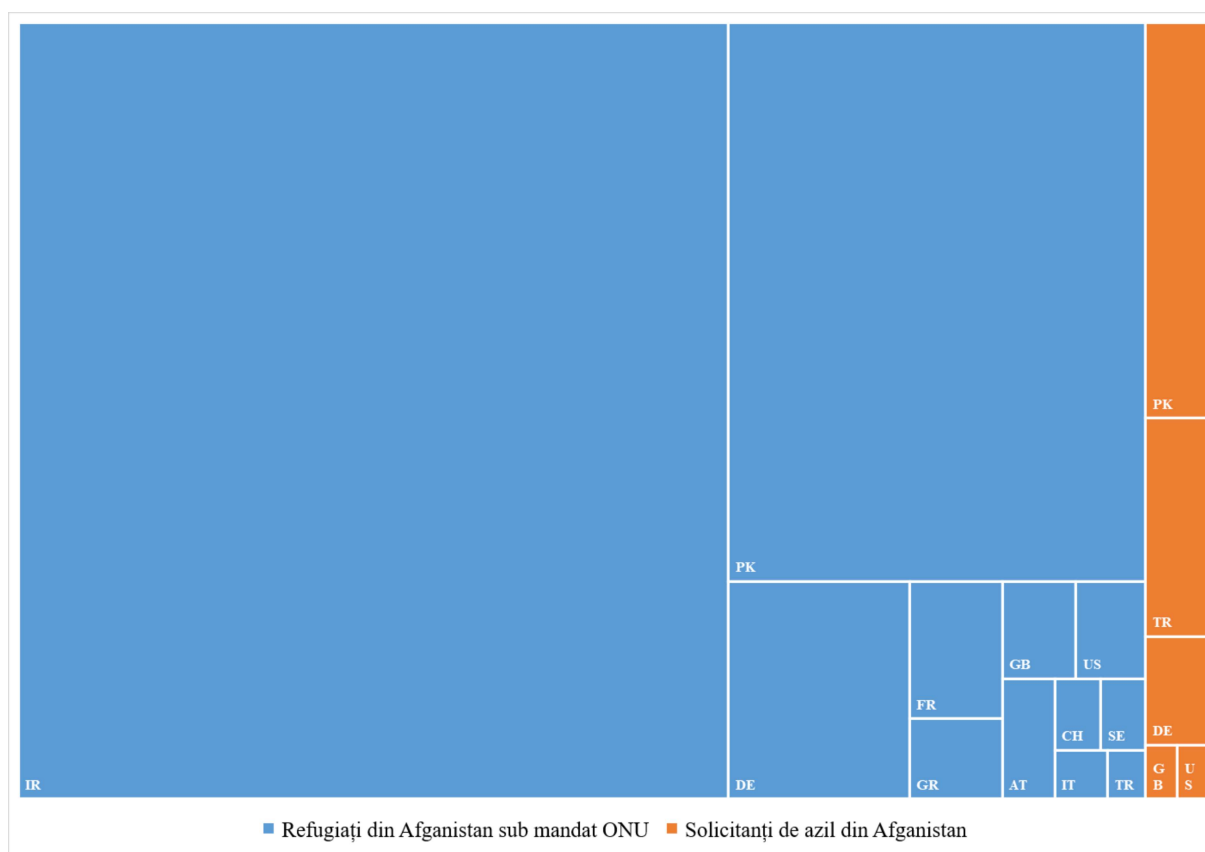

Figura 4: Principalele țări de destinație pentru refugiații și solicitanții de azil din Afganistan (peste 10.000 de persoane/țară) în prima jumătate a anului 2024, conform datelor publicate de UNHCR (UNHCR 2025f)

În ceea ce privește țările europene de destinație pentru refugiații din Afganistan sub mandat ONU, numărul total înregistrat la mijlocul anului 2024 în Germania era de peste 270.000 de persoane, în creștere cu peste 10.000, față de finalul anului 2023. Cu peste 7.000 de persoane de aceeași naționalitate a crescut și numărul refugiaților sub mandat ONU în Franța, în primele șase luni ale anului trecut, și cu peste 8.000 în Grecia, cea de-a cincea țară, conform Figurii 3. Ca număr de solicitanți de azi, Pakistan este de departe țara de destinație pentru cei mai mulți afgani, cu o creștere de aproape 100.000 de persoane din anul 2023 până la mijlocul lui 2024 (UNHCR 2025f). Deși Pakistan găzduiește populația afgană de peste 40 de ani, în ultimii doi a declanșat un proces de repatriere a aproximativ 4 milioane de afgani (*Plan de repatriere a străinilor ilegali*, septembrie 2024), care permitea celor ce au colaborat cu SUA în lupta împotriva talibanilor să fie relocați în America (Janjua 2025). Însă, la începutul lui 2025, președintele Donald Trump a semnat un ordin executiv prin care este suspendat programul de relocare a refugiaților, ceea ce a făcut ca acest proces să fie oprit (The White House 2025). Totuși, Pakistan a returnat în 2023 peste 55.000 de refugiați afgani și aproximativ 35.000 în prima jumătate a anului 2024 (UNHCR 2025f). Întoarcerea unui număr mare de afgani în țara de origine ar putea declanșa tensiuni sociale importante, Afganistanul aflându-se deja într-o criză economică și umanitară profundă, care ar putea alimenta în viitor un nou flux de migrație mixtă.

Turcia este o altă țară în care se înregistrează un număr mare de solicitanți de azil afgani, dar în scădere cu aproape 15.000 în anul 2024, față de 2023 (UNHCR 2025f). Sistemul de azil turc are o structură duală: pe de-o parte, este vorba despre cei peste 3 milioane de refugiați sirieni care sunt subiectul unui regim de protecție temporară, pe baza *prima facie*, iar pe de altă parte, este vorba despre peste 250.000 de solicitanți de protecție internațională și titulari de statut, majoritatea din Afganistan, Iran, Irak și Ucraina (ECRE 2024).

Și în ceea ce privește numărul solicitanților de azil afgani, Germania ocupă un loc important în clasamentul UNHCR, aflându-se pe locul trei, cu un număr total, înregistrat la mijlocul lui 2024, de peste 45.000 de persoane, cu peste 500 mai multe decât în anul anterior (UNHCR 2025f). Unul dintre evenimentele anului 2024 care a contribuit la politizarea migrației este uciderea unui polițist de către un cetățean afgan în iunie (Grant 2024). În consecință, în septembrie 2024, Germania a reintrodus temporar controlul la frontierele terestre cu

Franța, Luxemburg, Țările de Jos, Belgia și Danemarca pentru o perioadă de șase luni, cu scopul de a limita migrația ilegală și de a proteja securitatea internă de terorismul islamist extremist și de infracțiunile transfrontaliere grave (Federal Ministry of the Interior 2024).

Se observă că, la fel ca în anul 2023, și în 2024 principala țară de destinație, pentru persoanele dislocate extern din țările identificate ca principale de origine, este Germania. Aceasta este și țara în care a fost înregistrat cel mai mare număr de cereri de azil în 2024, alături de Spania și Franța. Totuși, trebuie semnalat faptul că numărul cererilor pentru azil, depuse în țările UE, a scăzut cu 18%, comparativ cu 2023, la un total de peste 940.000 de cereri (IOM 2025). Tendința va fi analizată în continuare prin studierea unei potențiale existențe a legăturilor dintre variațiile în fluxul de migrație mixtă (în special componenta de refugiați și solicitanți de azil), pe de-o parte, și modificările în tipul de regim politic și, implicit, în politicile pentru gestionarea fluxurilor de migrație mixtă din țările de destinație, pe de altă parte.

1.2. Principalele țări de destinație din UE – regim politic și politici pentru gestionarea fluxului de migrație mixtă

Referitor la intrările în țările europene, conform statisticilor oficiale, publicate de Organizația Internațională pentru Migrație (OIM), în 2024, migrația mixtă totală către Europa a scăzut cu aproape o treime: de la 292.985 de persoane în 2023 la 208.679 de persoane în 2024, unde ruta est-mediteraneeană (granițele maritime ale Ciprului și Greciei și granițele terestre ale Greciei și Bulgariei cu Turcia) reprezintă 37% din total (77.854 de persoane) (IOM 2025, 6). Scăderea numărului de migranți a fost determinată de reducerea fluxului pe rutele vest-mediteraneeană (în principal, zonele de coastă ale Spaniei și enclavele spaniole de pe coasta de nord a Africii) și central-mediteraneeană (Italia și Malta) (MMC 2025b).

Aceeași sursă indică faptul că, în 2024, principalele țări de origine pentru fluxul de migrație mixtă din afara Europei către țările continentului au fost Siria, Mali, Afganistan, Bangladesh, Senegal, Egipt, Algeria și Maroc (IOM 2025, 6). În ceea ce privește țările UE vizate de valul de migrație mixtă, o categorie importantă, alături de cea de destinație, este cea a țărilor de primă sosire: Italia, Grecia, Spania, Bulgaria, Cipru și Malta.

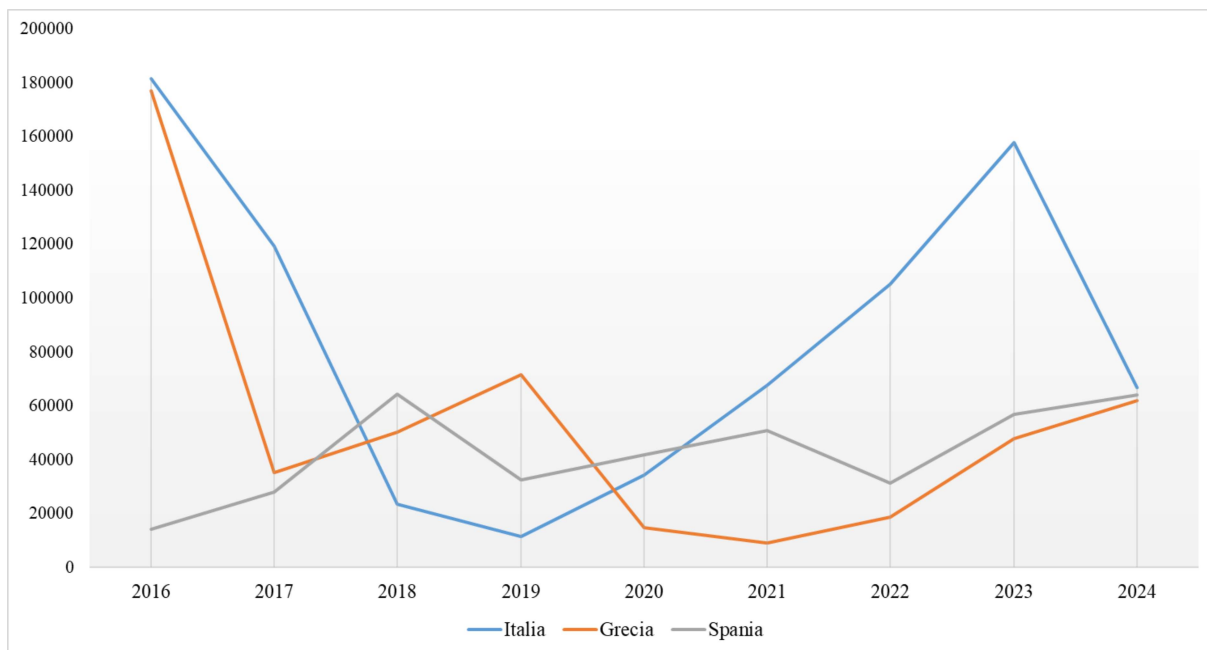

Figura 5: Evoluția numărului total de sosiri anuale în principalele țări de primă sosire în UE, în perioada 2016-2024, conform datelor publicate la nivel național în cele trei țări (IOM 2025, 9-11)

Vom concentra analiza pe primele trei țări de primă sosire, dat fiind că acestea înregistrează cel mai numeros flux dintre cele șase, adăugând și Germania, ca principală țară europeană de destinație pentru migrația mixtă, conform concluziilor secțiunii anterioare.

1.2.1. Italia

În cazul Italiei, se observă o scădere semnificativă a fluxului de migrație mixtă în 2024, comparativ cu 2023, în timp ce pentru Grecia și Spania, continuă tendința ascendentă (Figura 5). Dacă acest lucru este direct legat de tendința îngrijorătoare, înregistrată anul trecut, privind indicatorul democrației liberale (IDL)⁵ (Nord și alții 2025, 11), nu se pot face aprecieri decât în măsura în care sunt înțelese legăturile dintre tipul de regim politic și politicile referitoare la migrație, elaborate și implementate de guvernul condus de Georgia Meloni, reprezentanta partidului Frații Italiei, clasificat ca fiind populist de dreapta. O caracteristică a acestui tip de partide este aceea că au o abordare foarte restrictivă a problematicii imigrației, accentuând, pe de-o parte, diferența dintre „poporul pur” și „elita coruptă”. Pe de altă parte, în diverse grade, în funcție de apropierea sau îndepărtarea de extreme, ele

⁵ Indicator elaborat și analizat anual de Institutul V-Dem, Universitatea din Gothenburg, Suedia.

susțin ideea că statele ar trebui să fie locuite (exclusiv) de membrii grupului nativ, „nonnativii” reprezentând o amenințare pentru statul-națiune omogen (Rooduijn și alții 2023).

Italia se află pe ruta central-mediteraneeană, iar această reducere de aproape 60% a fluxului de migrație mixtă reprezintă consecința aranjamentelor politice dintre UE și Libia și Tunisia în ceea ce privește gestionarea în respectivele țări a grupurilor de refugiați și migranți care pleacă de acolo spre Europa, dar și a restricțiilor dure, impuse de Italia, în ceea ce privește operațiile de căutare și de salvare pe mare (MMC 2025b, 6). Drept urmare, nu doar că a scăzut numărul celor ce intră în Italia, dar s-au multiplicat riscurile la adresa refugiaților și migranților, de la cele legate de călătoria pe mare la cele determinate de creșterea insecurității în Sudan, țară aflată pe această rută. În ceea ce privește condițiile de călătorie, peste 1.600 de migranți și-au pierdut viața în anul 2024 traversând ruta central-mediteraneeană, cu 34% mai puțini față de 2023 (IOM 2025). Aceasta nu reflectă îmbunătățirea condițiilor de călătorie, ci doar se corelează scăderii de aproape 60% a numărului sosirilor în Italia.

Deși cazul Sudanului nu face obiectul analizei din acest subcapitol, este important de adus în discuție, din cauza implicațiilor pe care le poate avea asupra fluxului de migrație mixtă pe rutele central-mediteraneeană, unde Italia este țară de primă sosire, și est-mediteraneeană. Începând cu anul 2023, Sudanul este scena unui război intern între Forțele Armate Sudaneze și Forțele de Sprijin Rapid. Instabilitatea internă a determinat creșterea numărului de IDP (peste 11,6 milioane la sfârșitul anului 2024) și de refugiați (peste 3,4 milioane) în țări precum Egipt (1,3 milioane), Ciad (1,1 milioane), Sudanul de Sud (587.000), Libia (234.000), Etiopia (101.000) sau Uganda (65.000) (UNHCR 2025g). Fluxul mare de refugiați sudanezi a pus presiune pe sistemele sociale ale țărilor vecine, deja afectate de conflicte interne și sărăcie, ceea ce poate determina, la rândul său, accentuarea instabilității interne în aceste țări și declanșarea unor noi serii de dislocare internă și externă a populației, în căutare de condiții mai bune de trai.

În ceea ce privește legislația italiană referitoare la problematica imigrației, decretele anuale privind fluxul de imigrare constituie pilonul juridic central. Cota guvernamentală anuală stabilește o limită pentru numărul de cetățeni din afara UE care pot intra în Italia pentru diferite tipuri de muncă, inclusiv sezonieră, nesezonieră (subordonată) și

activități independente, încercând astfel să răspundă celor două principale probleme societale ale țării: declinul demografic și, deficitul forței de muncă (în special în sectoare strategice, precum construcții, transport, turism, asistență medicală).

În decembrie 2024, Senatul italian a aprobat cota, pentru anul 2025, la 181.000 de persoane, cu 30.000 de persoane peste cota anului 2024 (Schulte 2025). În plus, prin această lege (Legea nr. 187/2024) sunt introduse și câteva prevederi referitoare la integrarea migranților, considerându-se că afectează sistemul de primire (European Commission 2025a). A fost introdus accesul restricționat la facilitățile de primire, solicitanții de azil care își depun cererile după 90 de zile de la intrarea în țară beneficiind doar de acces limitat la serviciile de primire. De asemenea, a fost prioritarizată primirea în funcție de modul în care solicitanții sosesc în Italia: au prioritate cei salvați pe mare, fiind discriminați cei care sosesc pe ruta terestră sau aeriană. Este de semnalat faptul că această prioritarizare în favoarea migranților sosiți pe mare este implementată concomitent cu înăsprirea condițiilor pentru declanșarea operațiilor de căutare și salvare pe mare, menționată mai sus.

În ceea ce privește migrația ilegală, premierul Meloni a declarat că există un interes al diverșilor lideri europeni față de politicile Italiei în domeniu, ca dovadă a pragmatismului și eficacității care au marcat acțiunea în lupta împotriva imigrației ilegale, deși a fost criticată de opoziție și de asociațiile pentru drepturile omului pentru linia dură abordată (Giordano 2024). Un motiv al acestor critici este reprezentat de protocolul încheiat cu Albania în 2023 pentru deschiderea unor centre de procesare a migranților ilegali, care au devenit operaționale în a doua jumătate a anului 2024. Oficialii albanezi au aprobat ca Italia să trimită până la 36.000 de migranți bărbați opriți anual în apele internaționale către două centre de procesare a cererilor de azil din nordul Albaniei (Roberts și Watherald 2024). Este vorba despre o formă de procesare *offshore*, concepută pentru a accelera procesul de acordare a azilului, dar și pentru a permite ca persoanele respinse să fie trimise înapoi în țara de origine mai ușor, fără a mai ajunge pe teritoriul italian (o așa-numită „externalizare” a procedurilor de azil).

Așadar, Italia a înregistrat în anul 2024 scăderea fluxului migrației mixte, concomitent cu declinul IDL în ultimii trei ani (Nord și alții 2025) (Nord, Lundstedt și alții 2024) (Boese și alții 2023), și înăsprirea politicilor referitoare la imigrație, exceptând componenta de gestionare

a declinului demografic și a deficitului de forță de muncă în sectoare strategice. În ultimul an, Italia promovează intens o strategie de prevenire a migrației, în detrimentul uneia de gestionare a fluxului de migrație mixtă.

1.2.2. Spania și Grecia

În cazul acestor două țări, deși în ultimii trei ani se înregistrează o tendință negativă a IDL (Nord și alții 2025) (Nord, Lundstedt și alții 2024) (Boese și alții 2023), numărul intrărilor a crescut (Figura 5). Sosirile pe mare și pe ruta terestră au sporit în Spania (în special pe ruta vest-africană – atlantică): de la 31.194 de persoane în 2022, la 56.852 de persoane în 2023 și 63.970 de persoane în 2024 (IOM 2025, 11). De asemenea, numărul total al intrărilor în Grecia a crescut și pe ruta est-mediteraneeană, de la 18.775 în 2022, la 47.930 în 2023, respectiv 62.043 în 2024 (IOM 2025, 10).

Numărul migranților care au pierit sau sunt declarați dispăruți a crescut față de anul 2023: cu 10% pe rutele care includ Spania (1.552 de persoane pe ruta vest-africană – atlantică și pe ruta vest-mediteraneeană) și de la 171 la cel puțin 175 de persoane pe ruta est-mediteraneeană care include Grecia (IOM 2025, 10-11). În ambele țări, guvernele sunt conduse de prim-miniștri din partide moderate: social-democrat, în Spania, și centru-dreapta, în Grecia. Aceste guverne, alături de UE, au încheiat acorduri pentru gestionarea imigrației de către țări terțe, de tranzit sau de origine. Natura politicilor pentru gestionarea imigrației este contestată de organizațiile umanitare și de grupurile de presă care investighează aceste acorduri (Stan 2024).

Pe ruta vest-mediteraneeană, acordurile politice dintre Maroc, pe de-o parte, și UE și Spania, pe de altă parte, au determinat ca primul actor să intensifice mecanismele de control al fluxurilor de migrație mixtă, ruta devenind inaccesibilă persoanelor din Africa Subsahariană, care, în cazul celor deja prezente în țară, se confruntă cu abuzuri din partea autorităților marocane, iar în cazul celor care doresc să tranziteze țara, acestea nu mai pot intra (MMC 2025b, 7). O situație similară este înregistrată și în cazul rutei vest africane – atlantice. UE și Mauritania, respectiv Senegal au semnat un acord de parteneriat, iar Spania a consolidat acordurile bilaterale cu Senegal, cu Gambia și cu Mauritania (MMC 2025b). Cel mai grav caz din punctul de vedere al drepturilor omului este cel al Mauritaniei, unde migrația ilegală a fost incriminată, fiind vizați direct cetățenii din Mali.

În Spania, a fost introdusă, prin Decretul Regal nr. 1155/2024, o reformă majoră a cadrului legislativ existent, al cărei scop este de a îmbunătăți accesul la rezidența legală, de a promova integrarea și de a adapta politica de imigrație nevoilor sociale și de forță de muncă ale țării (Ministerio de la Presidencia 2024). Ca și Italia, populația Spaniei este una dintre cele mai îmbătrânite din lume (PRB 2020), ceea ce creează probleme în special în ceea ce privește forța de muncă, astfel că este nevoie de o politică pentru gestionarea imigrației care să favorizeze ocuparea posturilor libere în sectoarele strategice, concomitent cu ținerea sub control a migrației ilegale. Reforma încearcă să reglementeze până în 2027 statutul legal al aproximativ 300.000 de imigranți ilegali pe an, ceea ce o face una dintre cele mai „liberale” abordări din regiune, diferită de cele mult mai restrictive ale țărilor vecine (Zain 2024).

În Grecia, de la 1 ianuarie 2024 a intrat în vigoare Legea nr. 5026/2023, un nou cod al migrației care include și o prevedere referitoare la posibilitatea acordării unui permis de ședere migranților fără acte care au locuit în țară timp de cel puțin 3 ani și care pot dovedi că desfășoară anumite tipuri de activități profesionale (European Commission 2025b). De asemenea, Grecia și-a propus, la începutul anului 2024, ca acesta să fie anul „migrației legale” și să deschidă în primul semestru patru noi centre de colectare a datelor biometrice (trei la Atena și unu la Salonic) cu scopul ca, până în 2026, să digitalizeze datele a 850.000 de migranți (ANSA 2025). Ca și în cazul Italiei și Spaniei, este accentuată dimensiunea de acoperire a deficitului de forță de muncă necalificată și calificată prin încurajarea migrației legale. În februarie 2024 a fost anunțată elaborarea unui acord bilateral cu India pentru a aduce lucrători în sectoare precum agricultură, construcții și turism, dar și negocieri pentru acorduri similare cu Armenia, Georgia, Republica Moldova, Filipine și Vietnam (ELIAMEP 2024).

Spania și Grecia, ca țări de primă sosire, s-au confruntat în 2024 cu creșterea presiunii migrației. În timp ce Spania a accentuat dimensiunea de integrare și gestionare a fluxului de migrație legală pentru a-și rezolva propriile probleme socioeconomice, transferând o parte semnificativă a gestionării migrației ilegale către țări terțe, Grecia a dezvoltat politicile de control la frontieră, dar și acordurile bilaterale destinate recrutării forței de muncă, necesară pentru acoperirea deficitului în sectoarele-cheie. În ambele țări, retorica antiimigrație a fost dezvoltată de partidele de extremă dreapta, cum ar fi partidul

nativist VOX în Spania sau partidul neonazist *Golden Dawn* din Grecia (Rooduijn și alții 2023), însă, la nivel guvernamental, a fost menținută o politică echilibrată.

1.2.3. Germania

Germania nu este țară de primă sosire, însă este cea mai importantă țară de destinație pentru fluxul de migrație mixtă, după cum s-a văzut în prima secțiune.

La 1 iunie 2024 a fost modificat *Actul pentru Imigrație Calificată*, aflat în vigoare din martie 2020, pentru a atrage mai ușor muncitori calificați din țările din afara Europei, anul trecut beneficiind de acest proces aproximativ 25.000 de persoane, în special din Turcia, Bosnia și Herțegovina, Tunisia, Siria, India și Ucraina (Federal Foreign Office 2024) (Sanderson 2025). Prin această măsură, Germania rămâne în grupul țărilor care urmăresc contracararea deficitului de forță de muncă prin promovarea unor măsuri care favorizează imigrația legală a forței de muncă. Mai mult, Germania a reintrodus în septembrie 2024 controalele la toate frontierele terestre, în condițiile în care Spațiul Schengen a fost extins cu România și Bulgaria (prin eliminarea, de la 30 decembrie 2023, a controalelor la frontierele interne aeriene și maritime, și, de la 1 ianuarie 2025, a controalelor la frontierele terestre).

La începutul lui 2025, Camera inferioară a Bundestagului a aprobat o moțiune pentru o politică de migrație mai strictă și controale permanente la frontieră, această situație fiind posibilă prin colaborarea opoziției conservatoare (Uniunea Creștin-Democrată/Uniunea Creștin-Socială) și cu principalul partid de extremă-dreapta (Alternativa pentru Germania) (Quadt 2024). La momentul respectiv, moțiunea nu era obligatorie din punct de vedere juridic, însă viitoarea coaliție conservatoare a cancelarului Friedrich Merz a anunțat că va continua aceeași linie de limitare a migrației pe mai multe paliere: controale la frontieră, respingerea tuturor cererilor de azil, depuse de migranții care folosesc mijloace de transport ilegale, detenția prealabilă deportării pentru toți străinii care nu mai dispun de mijloace pentru a ataca decizia de returnare, înăsprirea legislației împotriva străinilor cu antecedente infracționale sau a celor care reprezintă un risc de alt tip pentru societate (Sanderson 2025). Conform unui raport al Ministrului de Interne, din aprilie 2025, noua politică a avut rezultate pozitive, în sensul creșterii numărului de lucrători calificați cu 77% față de anul 2021, al scăderii

numărului de solicitări de azil cu 50% față de ultimii doi ani, al creșterii cu până la 55% a numărului returnărilor și al înregistrării a 50.000 de refuzuri de intrare (Federal Ministry of the Interior 2025). Mai precis, datele naționale arată că numărul vizelor eliberate cu scopul angajării a crescut de la 158.000 în 2023 la 172.000 în 2024 și cel al vizelor pentru studii de la 76.000 în 2023 la 90.000 în 2024. În același timp, numărul solicitanților de azil a scăzut de la 324.636 în 2023 la 213.499 în 2024, iar cel al primelor solicitări de azil de la 329.120 în 2023 la 229.751 în 2024 (Federal Ministry of the Interior 2025).

După cum se observă, deși Germania a fost considerată multă vreme una dintre cele mai deschise țări ale UE, în ceea ce privește politicile de imigrație, datorită abordării cancelarului Angela Merkel, în ultimul an autoritățile au înăsprit legislația referitoare la azil și rezidență și au redus beneficiile sociale pentru anumite categorii de refugiați, precum cei afgani. Măsurile, implementate pe timpul guvernului Scholz, au adus, pe de-o parte, critici, inclusiv din partea oficialilor țărilor vecine, precum prim-ministrul Poloniei, Donald Tusk, care a numit această abordare ca fiind o suspendare sistematică a Spațiului Schengen și o încălcare a dreptului european, iar pe de altă parte, felicitări din partea liderilor de dreapta, cum ar fi Geert Wilders sau Viktor Orban (Stierl 2024).

Câteva concluzii

Abordarea propusă aici, centrată pe cele mai importante țări europene de primă sosire și de destinație, arată cum, trecând prin faza de securitizare a migrației, inițiată odată cu criza refugiaților și a migranților ilegali, începută acum aproximativ un deceniu, fenomenul migrației mixte a devenit unul dintre cele mai importante subiecte de pe agenda politică europeană, dar și a țărilor Uniunii.

Acest lucru este și mai vizibil în anul 2024, un an al alegerilor legislative și prezidențiale pentru țările europene și pentru UE. Platformele partidelor și discursurile candidaților, în special ale celor care provin din zona populistă și de extremă dreapta, au accentuat migrația ilegală ca problemă de securitate și, implicit, nevoia de a securiza frontierele. Abordarea a determinat și partidele de centru și de stânga să schimbe parțial narațiunile pe această temă, propunând abordări mai restrictive ale fenomenului, pentru a contracara ascensiunea dreptei extremiste. Este cazul Germaniei, Franței sau al

Suediei, pe lângă cele deja cunoscute ale Italiei, Austriei, Ungariei sau Slovaciei. Acestea fie au reintrodus controalele la frontieră într-o perioadă de extindere a Spațiului Schengen, fie au propus creșterea alocărilor financiare pentru cei care doresc să se întoarcă în țările de origine. Chiar și UE a adoptat un nou *Pact pentru Migrație și Azil*, intrat în vigoare în iunie 2024, prin care este evidentă schimbarea de politică, în ceea ce privește gestionarea frontierelor, către o abordare mult mai strictă, care promovează sporirea controlului în procesarea cererilor de azil, intensificarea expulzării solicitanților respinși și „externalizarea” controlului sosirilor prin parteneriate cu statele de origine și de tranzit din afara Uniunii.

Încercând să gestioneze acest fenomen astfel încât să nu își afecteze interesele naționale, dar să nu încalce nici legislația internațională în domeniu, țările europene au implementat reforme concentrate mai ales pe înlesnirea primirii forței de muncă necalificată sau calificată, după nevoile sectoarelor strategice, sau „externalizarea” controlului migrației către țări terțe, de origine sau de tranzit. În unele cazuri, cum ar fi cel al Italiei și al Germaniei, se pare că politicile mai dure au avut efectul scontat, în 2024 crescând numărul imigranților legali și scăzând cel al imigranților ilegali și/sau al solicitanților de azil.

În acest context și pe baza datelor disponibile, nu se poate concluziona fără echivoc că migranții și refugiații evită țările europene cu politici nefavorabile sau cu potențial iliberal, deoarece principalele motive pentru care își părăsesc țările de origine sunt condițiile de trai mult inferioare celor din Europa, fie că ne referim la condiții socioeconomice, politice, militare sau chiar de mediu. Ceea ce putem concluziona este că țările europene, inclusiv UE, au înăsprit politicile destinate gestionării fenomenului migrației mixte atât pentru a răspunde propriilor nevoi socioeconomice, determinate de îmbătrânirea populației și de lipsa forței de muncă, cât și pentru a contracara ascensiunea extremei dreapta care speculează temerile populației referitoare la potențialele riscuri presupuse de acest fenomen.

Astfel, pe parcursul anului 2024, cele mai importante țări de primă sosire și de destinație au extins și au consolidat tendința inițiată anterior de țările europene cu guvernare cu potențial iliberal, marcând trecerea către o etapă în care instrumentalizarea migrației nu mai are doar un sens negativ – acela de instrument pentru exercitarea presiunii politice de către un actor statal sau nestatal împotriva unui alt actor statal în

scopul îndeplinirii obiectivelor strategice –, ci și un potențial sens pozitiv, care totuși nu este nou în istoria fenomenului – acela de instrument pentru realizarea intereselor naționale ale țărilor de destinație.

BIBLIOGRAFIE:

- Adhikari, Prakash. 2012. „The Plight of the Forgotten Ones: Civil War and Forced Migration.” *International Studies Quarterly* 56 (3): 590-606. Accesat 01 20, 2025. <https://www.jstor.org/stable/23256807>.
- ANSA. 2025. "Greece: 2024 will be the year of «legal migration»." *InfoMigrants*. 02 14. Accessed 05 16, 2025. <https://www.info-migrants.net/en/post/55187/greece-2024-will-be-the-year-of-legal-migration>.
- Boese, Vanessa A., Nazifa Alizada, Martin Lundstedt, Kelly Morrison, Natalia Natsika, Yuko Sato, Hugo Tai, and Staffan I. Lindberg. 2023. *Autocratization Changing Nature? Democracy Report 2022*. Varieties of Democracy Institute.
- Council of the EU. 2025. "EU member states agree to extend temporary protection for refugees from Ukraine." *Council of the EU*. 06 16. Accessed 06 16, 2025. <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2025/06/13/eu-member-states-agree-to-extend-temporary-protection-for-refugees-from-ukraine/>.
- de Haas, Hein. 2007. "Migration and Development: A Theoretical Perspective". Bielefeld: COMCAD. Accesat 01 20, 2025. <https://heindehaas.org/wp-content/uploads/2015/05/de-haas-2007-comcad-wp-migration-and-development-theory.pdf>.
- . 2011. *The determinants of international migration. Conceptualizing policy, origin and destination effects*. Working Paper, Oxford: IMI și University of Oxford. Accesat 01 20, 2025. <https://ora.ox.ac.uk/objects/uuid:0b10d9e8-810e-4f49-b76f-ba4d6b1faa86/files/m9153231e5f589135810751b2881b9aa2>.
- ECRE. 2024. "Introduction to the Asylum Context in Türkiye." *Asylum Information Database*. 08 24. Accessed 04 16, 2025.

- <https://asylumineurope.org/reports/country/turkiye/introduction-asylum-context-turkiye/>.
- ELIAMEP. 2024. "Looking for seasonal workers: Greece's search for migrant labor". Hellenic Foundation for European & Foreign Policy, 07 18. Accessed 05 20, 2025. <https://www.eliamep.gr/en/looking-for-seasonal-workers-greeces-search-for-migrant-labor/>.
- European Commission. 2025a. "Italy: New law on immigration and asylum". https://home-affairs.ec.europa.eu/news/italy-new-law-immigration-and-asylum-2025-01-09_en.
- . 2025b. "Migrant integration in Greece". https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/migration-and-asylum/migrant-integration/migrant-integration-hub/eu-countries-updates-and-facts/migrant-integration-greece_en.
- Federal Foreign Office. 2024. "Germany is expanding and simplifying access to the labour market". <https://www.auswaertiges-amt.de/en/2248702-2248702>.
- . 2024. "Limiting irregular migration and protecting internal security: Border checks at all German land borders to start 16 September 2024." *Federal Ministry of Interior*. 09 09. Accessed 03 12, 2025. https://www.bmi.bund.de/SharedDocs/pressemitteilungen/EN/2024/09/binnengrenzkontrollen_en.html.
- . 2025. "Immigration by skilled workers up considerably, irregular migration drops significantly". <https://www.bmi.bund.de/SharedDocs/pressemitteilungen/EN/2025/04/bpk-bilanz-en.html>.
- Giordano, Elena. 2024. "Giorgia Meloni: Italy a «model to follow» on migration." *Politico*. <https://www.politico.eu/article/giorgia-meloni-italy-model-illegal-migration-policy/>.
- Grant, Peter. 2024. "Normalising the extreme." In *Mixed Migration Review 2024. Highlights. Interviews. Essays. Data*, by Chris Horwood and Bram Frouws (Eds.), 264-273. Geneva: Mixed Migration Centre.
- Horwood, Chris, Bram Frouws, și Roberto Forin (Eds.). 2019. "Mixed Migration Review 2019. Highlights. Interviews. Essays. Data". https://mixedmigration.org/wp-content/uploads/2021/01/Mixed_Migration_Review_2019.pdf.

- IDMC. 2025a. "Global Report on Internal Displacement 2025".
https://api.internal-displacement.org/sites/default/files/publications/documents/idmc-grid-2025-global-report-on-internal-displacement.pdf?_gl=1*y10ln5*_ga*MzU1NTIzNDUyLjE3NDY1MTY2ODY.*_ga_PKVS5L6N8V*czE3NTAxNDY4NDakbzQkZzEkdDE3NTAxNDcwMDQkajU2JGwwJGgw.
- . 2025b. "Country Profile: Ukraine." *Internal Displacement Monitoring Centre*. Accessed 05 15, 2025. <https://www.internal-displacement.org/countries/ukraine/>.
- . 2025c. "Country Profile: Syrian Arab Republic".
<https://www.internal-displacement.org/countries/syria/>.
- Institutul Național de Statistică și Studii Economice. 2022. „Norme din 25 noiembrie 2022 de completare a Declarației statistice Intrastat.” *Monitorul Oficial nr. 1265 din 29 decembrie 2022*.
<http://www.monitoruljuridic.ro/act/norme-din-25-noiembrie-2022-de-completare-a-declara-iei-statistice-intrastat-emitent-institutul-na-ional-de-statistic-i-studii-263261.html>.
- IOM. 2025. *Mixed Migration Flows to Europe. Yearly Regional Report (January - December 2024)*. Vienna: IOM.
- Janjua, Haroon. 2025. "Why is Pakistan expelling Afghan refugees?" *Deutsche Welle*. 02 25. <https://www.dw.com/en/why-is-pakistan-expelling-afghan-refugees/a-71732536>.
- Kuhnt, Jana. 2019. "Literature review: drivers of migration. Why do people leave their homes? Is there an easy answer? A structured overview of migratory determinants". https://www.idos-research.de/uploads/media/DP_9.2019.pdf.
- Kuzemska, Lidia. 2023. "War-displaced Ukrainian citizens in Russia." *Forced Migration Review*. 08. Accessed 05 19, 2025. <https://www.fmreview.org/ukraine/kuzemska/>.
- McKenzie, David J. 2005. "Paper walls are easier to tear down: passport costs and legal barriers to emigration". Policy Research Working Paper, The World Bank. Accessed 01 20, 2025. <https://documents1.worldbank.org/curated/en/537841468140948707/pdf/wps3783.pdf>.

- Migali, S, F Natale, G Tintori, S Kalantaryan, S Grubanov-Boskovic, M Scipioni, F Farinosi et al. 2018. "International Migration Drivers". Luxembourg: European Union. file:///C:/Users/sarcinschi.alexandra/Downloads/imd_report_final_online.pdf.
- Ministerio de la Presidencia. 2024. "Real Decreto 1155/2024, de 19 de noviembre, por el que se aprueba el Reglamento de la Ley Orgánica 4/2000, de 11 de enero, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social." *BOLETÍN OFICIAL DEL ESTADO*. 11 20. Accessed 06 12, 2025. <https://www.boe.es/buscar/pdf/2024/BOE-A-2024-24099-consolidado.pdf>.
- MMC. 2024. *Quarterly Mixed Migration Update: Europe*. Mixed Migration Centre.
- . 2025a. „MMC’s understanding and use of the terms mixed migration and human smuggling.” Mixed Migration Centre. Accesat 01 21, 2025. <https://mixedmigration.org/wp-content/uploads/2025/01/MMC-understanding-of-mixed-migration-and-smuggling.pdf>.
- . 2025b. "Beyond Restrictions: how migration and smuggling adapt to changing policies across the Mediterranean, the Atlantic and the English Channel". Mixed Migration Center. Accessed 05 06, 2025. https://mixedmigration.org/wp-content/uploads/2025/03/373_Beyond-Restrictions-Med-Atl-and-Eng-Channel-REPORT.pdf.
- Nord, Marina, David Altman, Fabio Angiolillo, Tiago Fernandes, Ana Good God, and Staffan I. Lindberg. 2025. *Democracy Report 2025: 25 Years of Autocratization – Democracy Trumped?* University of Gothenburg: V-Dem Institute.
- Nord, Marina, Martin Lundstedt, David Altman, Fabio Angiolillo, Cecilia Borella, Tiago Fernandes, Lisa Gastaldi, Ana Good God, Natalia Natsika, and Staffan I. Lindberg. 2024. *Democracy Report 2024: Democracy Winning and Losing at the Ballot*. University of Gothenburg: V-Dem Institute.
- ONU. 1951. „Convenție din 28 iulie 1951 privind statutul refugiaților.” *Monitorul Oficial nr. 148 din 17 iulie 1991*. <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/30115>.

- PRB. 2020. "Countries with the Oldest Population in the World". <https://www.prb.org/resources/countries-with-the-oldest-populations-in-the-world/>.
- Quadt, Teresa. 2024. "No Benefit: Germany's section 96 in light of the Kinshasa Referral". 02 29. Accessed 05 24, 2025. <https://verfassungsblog.de/no-benefit/>.
- Roberts, Hannah, and Nathalie Watherald. 2024. "Italy's offshore detention centers in Albania open for business." *Politico*. 10 11. <https://www.politico.eu/article/italy-offshore-detention-centers-albania-migration-asylum-processing-giorgia-meloni/>.
- Rooduijn, Matthijs, Andrea L.P. Pirro, Daphne Halikiopoulou, Caterina Froio, Stijn van Kessel, Sarah L. de Lange, Cas Mudde, and Paul Taggart. 2023. "The PopuList 3.0: An Overview of Populist, Far-left and Far-right Parties in Europe." doi:10.17605/OSF.IO/2EWKQ.
- Sanderson, Sertan. 2025. "With far-right support, German parliament passes motion to restrict migration – What does it mean?" *InfoMigrants*. 30 01. Accessed 05 12, 2025. <https://www.infomigrants.net/en/post/62548/with-far-right-support-german-parliament-passes-motion-to-restrict-migration-what-does-it-mean>.
- Schulte, Alex. 2025. "Italy Immigration Policy in 2025: Key Work Visa Routes for Businesses and Global Talent". 05 06. Accessed 05 20, 2025. <https://www.centuroglobal.com/article/italy-immigration-policy/#:~:text=New%20laws%20passed%20in%20late%202024%20introduced,govern%20the%20number%20of%20foreign%20workers%20allowed>.
- Stan, Andrei. 2024. „UE, acuzată că finanțează țările nord-africane să-i abandoneze în Sahara pe migranții care se îndreaptă spre Europa – investigație de presă”. *Hotnews*. 05 21. Accessed 05 21, 2024. <https://hotnews.ro/ue-acuzata-ca-finanteaza-tarile-nord-africane-sa-i-abandoneze-n-sahara-pe-migrantii-care-se-ndreapta-spre-europa-investigatie-de-presa-910055>.
- Stierl, Maurice. 2024. "Germany's border clampdown threatens the entire European project." *The Guardian*. 09 13. <https://www.theguardian.com/commentisfree/2024/sep/13/>

- . 2025g. "Sudan situation overview - Global Report 2024". UNHCR. Accessed 05 20, 2025. <https://www.unhcr.org/media/sudan-situation-overview-global-report-2024>.
- Zain, Ali. 2024. "Spain's Immigration Policy 2025: A Great European Experiment." *Centuro Global*. 11 24. Accessed 05 14, 2025. https://www.centuroglobal.com/article/spain-immigration-reforms/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=s pain-immigration-reforms.